

Aan de Gemeenteraad van
Gemeente Maastricht
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

Gemeente Maastricht

Ingek.: 17 APR 2018

Reg. nr.: 2018.12402

Uw kenmerk:
Uw brief van:
Ons kenmerk: BS18.0683
Bijlage(n): 1
Onderwerp: Voorlopige jaarrekening 2017

Afdeling: Planning & Control
Behandeld door: K. van Bergen
Telefoonnummer: 088-8420474
E-mail: k.vanbergen@bsgw.nl
Datum: 12 april 2018

Geachte Raad,

Overeenkomstig artikel 67a van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen ontvangen de raden van de deelnemende gemeenten en de algemene besturen van de deelnemende waterschappen vóór 15 april de voorlopige jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur van de Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) heeft in haar vergadering van 12 april 2018 de voorlopige jaarrekening 2017 vastgesteld.

Bijgaand doen we u de voorlopige jaarrekening 2017 toekomen.

Het Algemeen Bestuur van BsGW zal in haar vergadering van 28 juni 2018 de jaarrekening 2017 vast stellen en het resultaat 2017 bestemmen. Het Dagelijks Bestuur heeft in haar vergadering van 12 april besloten, in het daarbij behorende voorstel ook het al dan niet aanvullen van het Eigen Vermogen mee te nemen.

Het Dagelijks Bestuur BsGW

De directeur,

De wnd. voorzitter,

Drs. J.G.A.W. Willemsen

J.S.E. Van Wersch

H:\HRM-BOJZ\BO\2. DAGELIJKS BESTUUR BSGW\2018\Verzendlijst DB 12-04-2018\DB Aanbiedingsbrief jaarrekening 2017 versie 0.2.docx

(Voorlopig)
Bestuursverslag 2017

Inhoudsopgave

Bestuursverslag

Inhoudsopgave	3
1 Programmaverantwoording	5
1.1 Bestuur en organisatie	5
1.1.1 Deelnemers Gemeenschappelijke Regeling	5
1.1.2 Missie en Visie	5
1.1.3 Bestuur	6
1.2 Beleidsvisie algemeen	7
1.3 Overzicht realisatie per programma	8
2 Paragrafen	11
2.1 Weerstandsvermogen	11
2.2 Risicoparagraaf	11
2.3 Onderhouden kapitaalgoederen	14
2.4 Financiering	14
2.5 Bedrijfsvoering	14
2.6 Verbonden partijen	17
Jaarrekening	
3 Balans per 31 december 2017	20
3.1 Balans per 31 december 2017	20
3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2017	22
3.2.1 Toelichting algemeen	22
3.2.2 Toelichting per balanspost	26
4 Rekening 2017 van lasten en baten naar soort	32
4.1 Rekening 2017 van lasten en baten naar soort	32
4.2 Toelichting	34
5 Overige gegevens	35
5.1 Resultaatbestemming	35
5.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	36

1 Programmaverantwoording

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (hierna: BsGW) is een samenwerking voor zowel gemeenten als waterschappen. Uit de wetgeving volgt dat verslaggeving dient plaats te vinden conform Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit jaarverslag is dan ook ingedeeld volgens dit besluit. Via de programmaverantwoording en de paragrafen wordt verantwoording afgelegd over de realisatie van het bij de begroting van 2017 voorgenomen beleid. In het geval van BsGW betreft dit het programma "Lasten heffing en invordering belastingen". Daarnaast wordt verantwoording afgelegd over de gerealiseerde baten en lasten per programma, het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen en inzicht gegeven in het gebruik van het geraamde bedrag voor de post onvoorzien.

Ingevolge artikel 197 van de Gemeentewet (en de Wet Gemeenschappelijke Regelingen) legt het Dagelijks Bestuur van BsGW ieder jaar verantwoording af over het gevoerde financiële beheer, onder overlegging van de jaarrekening. Overeenkomstig deze wet wordt de jaarrekening aangevuld met het verslag ter zake van de accountant. De uitwerking van voornoemd wetsartikel heeft ertoe geleid dat de nadruk is komen te liggen op de verantwoording op het punt van doelmatigheid.

1.1 Bestuur en organisatie

1.1.1 Deelnemers Gemeenschappelijke Regeling

BsGW is als zelfstandige belastingsamenwerking opgericht per 1 april 2011. Per 1 januari 2017 zijn het Waterschap Limburg en de gemeenten Beek, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Nuth, Onderbanken, Peel & Maas, Roerdalen, Roermond, Schinnen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Voerendaal en Weert deelnemers in BsGW.

BsGW beoogt een zo groot mogelijk maatschappelijk rendement te halen uit samenwerking tussen lokale overheden op het gebied van belastingheffing en -inning.

1.1.2 Missie en Visie

Gemeenten en waterschappen verwerken als zelfstandige overheden ieder hun eigen decentrale belastingen. Deze organisaties voeren voor de heffing en invordering van hun belastingen nagenoeg dezelfde processen uit. Hiervoor maken zij voor een belangrijk deel gebruik van dezelfde gegevens en gegevensbronnen. Samenwerking tussen waterschappen en gemeenten biedt dan ook veel voordelen: veel werk wordt niet meer dubbel gedaan en de belastingheffing wordt efficiënter en dus op den duur goedkoper. Daarnaast biedt BsGW een verdergaande digitalisering om burgers en bedrijven beter te bedienen, zoals dat van de uitvoeringsprocessen van lokale overheden wordt verwacht.

De missie verwoordt de reden van het bestaan van BsGW en de belangrijkste ambitie die zij in de uitvoering van haar taken nastreeft. Deze vloeit voort uit de taak en positionering als gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie van de deelnemende overheidsorganen. De missie van BsGW luidt als volgt:

BsGW heft en int alle lokale belastingen namens haar deelnemers, beheert de authentieke basisregistraties en verzorgt de uitvoering van de wet WOZ voor de gemeentelijke deelnemers. BsGW voert deze taken uit voor haar deelnemers, zijnde gemeenten en het waterschap. Dit doet BsGW op rechtmatige wijze en voorts zo doeltreffend, doelmatig en klantvriendelijk mogelijk. BsGW is een uitvoerende en dienstverlenende organisatie die op basis van maatschappelijk

algemeen aanvaarde bedrijfseconomische principes wordt geleid. In dat verband streeft zij naar een optimale schaalgrootte.

BsGW werkt tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatieverhouding gekoppeld aan handhaving en waar mogelijk verhoging van het niveau van de dienstverlening. Hierbij hoort ook expliciet het zoveel mogelijk zoeken en daadwerkelijk aangaan van samenwerkingsverbanden met andere overheden wanneer deze schaalvergroting en efficiëntievoordelen opleveren. BsGW investeert als kwaliteitsorganisatie continu in de ontwikkeling van kennis en resultaatbewustzijn van haar medewerkers. Grote waarde wordt toegekend aan welzijn, veiligheid en gezondheid van de medewerkers in het functioneren.

1.1.3 Bestuur

BsGW heeft, zoals is geregeld in de gemeenschappelijke regeling, twee bestuursorganen:

Algemeen Bestuur

Het belangrijkste orgaan van BsGW is het algemeen bestuur. De raad van iedere deelnemende gemeente respectievelijk het algemeen bestuur van het deelnemend waterschap wijst één lid van het algemeen bestuur aan. In 2017 heeft BsGW eenendertig deelnemers. De vergaderingen van het bestuur zijn openbaar.

Het algemeen bestuur bestaat per 1-1-2017 uit:

• Mw. J.S.E. Van Wersch	Lid dagelijks bestuur Waterschap Limburg
• Dhr. J. Wachelder	Wethouder gemeente Beek
• Mw. dr. P. Dassen-Housen	Burgemeester gemeente Beesel
• Mw. M.H.E. Pelzer	Burgemeester gemeente Bergen
• Dhr. F.G. Joosten	Wethouder gemeente Brunssum
• Dhr. drs. G.H.C. Frische	Wethouder gemeente Echt-Susteren
• Dhr. mr. J.E.M. Custers	Wethouder gemeente Eijsden-Margraten
• Dhr. drs. P.J.J. Lucassen	Wethouder gemeente Gennep
• Mw. ing. N.H.C. Ramaekers-Rutjens	Burgemeester gemeente Gulpen-Wittem
• Dhr. N.A. Aarts	Wethouder gemeente Heerlen
• Dhr. D.W.J. Schneider	Wethouder gemeente Kerkrade
• Dhr. C.P.G. Wilbach	Wethouder gemeente Landgraaf
• Dhr. P.H.G. Verlinden	Wethouder gemeente Leudal
• Dhr. M.H.E. Wilms	Wethouder gemeente Maasgouw
• Dhr. mr. J.J.M. Aarts	Wethouder gemeente Maastricht
• Dhr. drs. G.E.H. Houben	Wethouder gemeente Meerssen
• Dhr. M.T.J. Coumans	Wethouder gemeente Nederweert
• Dhr. A.A.B. Pluijmaekers	Wethouder gemeente Nuth
• Dhr. R.J.A.M. Swelsen	Wethouder gemeente Onderbanken
• Dhr. P.J.H. Sanders	Wethouder gemeente Peel en Maas
• Dhr. M.H. Verheijden	Wethouder gemeente Roerdalen
• Dhr. F.C.M. Schreurs	Wethouder gemeente Roermond
• Dhr. P.H.L.E. Janssen	Wethouder gemeente Schinnen
• Dhr. mr. R. de Boer	Burgemeester gemeente Simpelveld
• Dhr. P.M. Meekels	Wethouder gemeente Sittard-Geleen
• Dhr. A. Roest	Wethouder gemeente Stein
• Dhr. mr. J.P.M.H. Kompier	Wethouder gemeente Vaals
• Dhr. drs. R. Meijers	Wethouder gemeente Valkenburg a/d Geul
• Dhr. W. van den Beucken	Wethouder gemeente Venlo

- Dhr. **P.J.E. Leunissen** Wethouder gemeente Voerendaal
- Dhr. **M.J. van den Heuvel** Wethouder gemeente Weert

In de loop van 2017 hebben zich de volgende wijzigingen voorgedaan:

- Dhr. **P.M.J. Houben** Wethouder gemeente Brunssum als vervanger voor **Dhr. F.G. Joosten**
- Dhr. **P.L.C. Salden** Wethouder gemeente Onderbanken als vervanger voor **Dhr. R.J.A.M. Swelsen**
- Dhr. **J.C.W.A. Lamers** Wethouder gemeente Venlo als vervanger voor **Dhr. W. van den Beucken**

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur bestaat minimaal uit drie en maximaal uit zeven leden uit het algemeen bestuur, te benoemen door het algemeen bestuur. Per deelnemer kan niet meer dan één lid van het dagelijks bestuur worden aangewezen. Tot de bevoegdheden van het dagelijks bestuur behoort onder meer het voorbereiden van besluiten van het algemeen bestuur.

Het dagelijks bestuur bestaat per 1-1-2017 uit:

- Dhr. **W. van den Beucken** Wethouder Gemeente Venlo
- Mw. **J.S.E Van Wersch** Lid dagelijks bestuur Waterschap Limburg
- Mw. **M.H.E. Pelzer** Burgemeester gemeente Bergen
- Dhr. **drs. G.H.C. Frische** Wethouder gemeente Echt-Susteren
- Dhr. **mr. R. de Boer** Burgemeester gemeente Simpelveld
- Dhr. **P.M. Meekels** Wethouder gemeente Sittard-Geleen

In de loop van 2017 heeft zich de volgende wijziging voorgedaan:

- Dhr. **J.C.W.A. Lamers** Wethouder gemeente Venlo als vervanger voor Dhr. **W. van den Beucken**

Voorzitter

De voorzitter wordt aangewezen door het algemeen bestuur. De voorzitter is onder meer belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Hij tekent de stukken die van het bestuur en van het dagelijks bestuur uitgaan. De voorzitter vertegenwoordigt BsGW in en buiten rechte.

Voorzitter van BsGW per 1-1-2017 is de heer **W. van den Beucken**, wethouder gemeente Venlo.

Vicevoorzitter is mevrouw **J.S.E. Van Wersch**, lid dagelijks bestuur Waterschap Limburg.

In verband met het vertrek van de heer W. van de Beucken als wethouder van de gemeente Venlo wordt het voorzitterschap van BsGW per 1 juli 2017 waargenomen door de vicevoorzitter mevrouw J.S.E. Van Wersch.

1.2 Beleidsvisie algemeen

BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende gemeenten en waterschap de zorg voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen en de uitvoering van de wet WOZ. BsGW werkt daarbij tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie verhouding gekoppeld aan een optimaal niveau van dienstverlening. Hierbij hoort ook het zoveel mogelijk zoeken en daadwerkelijk aangaan van samenwerkingsverbanden met andere overheden wanneer deze efficiëntievoordelen opleveren.

1.3 Overzicht realisatie per programma

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de mate waarin de doelstellingen van het programma "Lasten heffing en invordering belastingen" zijn gerealiseerd en de wijze waarop getracht is de beoogde maatschappelijke effecten te bereiken.

De dienstverlening van BsGW bestaat uit het heffen en innen van alle lokale belastingen namens haar deelnemers, het beheren van de authentieke basisregistraties en de uitvoering van de wet WOZ. BsGW voert deze taken uit voor haar deelnemers, zijnde gemeenten en het waterschap.

Het boekjaar voor BsGW loopt van 1 januari tot en met 31 december. In de voorliggende jaarrekening is verantwoording afgelegd over het hele kalenderjaar 2017.

Doelstelling

De strategische doelstellingen van BsGW zijn:

- daling kosten deelnemers;
- minimaal gelijkblijvende kwaliteit van de dienstverlening;
- vergroting digitale dienstverlening.

Daling kosten deelnemers

Eén van de doelstellingen die voortvloeien uit de missie van BsGW is kostenreductie door schaalvergroting. Inmiddels zijn het Waterschap Limburg en 30 van de 33 Limburgse gemeenten deelnemer van de Gemeenschappelijke Regeling BsGW. De hiermee behaalde schaalvoordelen zijn verwerkt in de begroting van BsGW en hebben geresulteerd tot lagere bijdragen in de netto-kosten voor de deelnemers.

Daarnaast dient BsGW taakstellend een kostenreductie van 10% te realiseren in de eerste 5 jaren na de oprichting door efficiencyverbetering en innovatie. Om deze reden heeft BsGW in de begroting voor de jaren 2012-2016 opgenomen, dat de inflatie van gemiddeld 2% per jaar van de netto kosten niet door wordt berekend via de bijdragen van de deelnemers.

Ook voor het jaar 2017 zijn geen extra kosten opgenomen: de indexering is niet doorberekend in de bijdrage aan de deelnemers. Het bestuur van BsGW heeft hierbij bepaald dat wanneer de (mogelijke) ontwikkelingen zeker zijn en/of een structureel karakter krijgen, deze aan het bestuur zullen worden voorgelegd, zodat kan worden bepaald om de eventuele risico's op te vangen via het weerstandsvermogen dan wel via een structurele aanpassing van de begroting. Naast de extra proceskosten is er in 2017 echter geen sprake geweest van onvoorziene kosten die niet via de eigen begroting van BsGW opgevangen konden worden. De taakstelling 2017 is daarmee gerealiseerd.

Minimaal gelijkblijvende kwaliteit van de dienstverlening

BsGW streeft ernaar om de kwaliteit van de dienstverlening in stand te houden en waar mogelijk te verbeteren.

Vergroting digitale dienstverlening

De overheid heeft zich ten doel gesteld een compacte, efficiënte overheid te realiseren met hoogwaardige dienstverlening. Digitalisering is hiervoor een vereiste en het digitale kanaal is dan ook het voorkeurskanaal. In dit kader zijn een aantal overheidsbrede voorzieningen gerealiseerd voor de basisregistraties, gegevensuitwisseling, digitale dienstverlening en de authenticatievoorzieningen (zoals DigiD). Deze voorzieningen worden in het kader van de *Overheidsbrede visie op dienstverlening 2020* doorontwikkeld tot de *Generieke Digitale Infrastructuur* van de overheid (GDI).

BsGW implementeert de voorzieningen van de GDI binnen haar informatievoorziening om het elektronische verkeer tussen de overheid (waaronder de deelnemers van BsGW), burgers en bedrijven op een efficiënte en effectieve wijze mogelijk te maken. BsGW sluit aan bij in de praktijk bewezen oplossingen.

De prioriteiten voor BsGW liggen bij:

- Het optimaal integreren van de Persoonlijke Internet Pagina (PIP) van BsGW met MijnOverheid. MijnOverheid is een wettelijk geborgde poort naar de overheid en biedt voor BsGW de optimale mogelijkheid tot kanaalsturing.
- Aansluiten en werken volgens het stelsel van basisregistraties volgens het principe "gebruik basisregistraties tenzij".

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Daling kosten deelnemers

Sinds de oprichting van BsGW is het aantal deelnemers gegroeid naar 31. Het totale structurele schaalvoordeel als gevolg van het toetreden van gemeenten en de invoering van het gecombineerd biljet vanaf 2014 bedraagt € 5,635 miljoen.

In de meerjarenraming 2012-2016 heeft BsGW 10% kostenreductie doorgevoerd door de inflatiecorrectie (2% per jaar) voor deze vijf jaren niet door te rekenen in de begrote exploitatiekosten van de uitvoeringsorganisatie. Ook in 2017 wordt de inflatoire correctie niet doorberekend aan de deelnemers. Voor 2017 betekent dit een taakstellende kostenreductie van € 309 duizend, waarmee de totale kostenreductie oploopt tot € 1,565 miljoen voor de jaren 2012-2017. BsGW heeft de taakstellende kostenreductie geheel binnen het eigen budget opgelost.

Minimaal gelijkblijvende kwaliteit van de dienstverlening

BsGW heeft haar taakstellingen met betrekking tot het heffen en innen van belastingen voor het belastingjaar 2017 gerealiseerd. Kwijtscheldingen, WOZ-bezwaren en overige bezwaren zijn in 2017 binnen de wettelijke afhandelnormen verwerkt.

De Waarderingskamer neemt in april en november een schriftelijke inspectie af en in het laatste kwartaal van het jaar een inspectie ter plaatse voor de uitvoering van de wet WOZ.

Op basis van de aan de Waarderingskamer geleverde schriftelijke informatie en de inspecties ter plaatse heeft de Waarderingskamer ingestemd met de verzending van de WOZ-beschikkingen in februari 2018 van alle in 2017 in BsGW deelnemende gemeenten.

Door de accountant is bij de (eind)afrekeningen gemeentelijke belastingen en waterschapshellingen 2017, net zoals in voorgaande jaren, een controleverklaring afgegeven met een goedkeurend oordeel.

Vergroting digitale dienstverlening

BsGW volgt de realisatie van de voorzieningen van de *Overheidsbrede visie op dienstverlening 2020* doorontwikkeld tot de *Generieke Digitale Infrastructuur* van de overheid (GDI) en sluit aan bij bewezen oplossingen. Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- BsGW is eind 2014 aangesloten op MijnOverheid, de website voor overheidszaken. MijnOverheid biedt de burger toegang tot zijn of haar post, persoonlijke gegevens en lopende zaken bij steeds meer overheidsdiensten, zoals de Belastingdienst, Kadaster, RDW, SVB, UWV en gemeenten. Vanaf begin 2015 kunnen gegevens als aanslagbiljet of taxatieverslag ook hier worden opgevraagd en ingezien.

Bij de aanslagoplegging 2015 maakte 9% van de burgers gebruik van MijnOverheid, bij de aanslagoplegging 2016 was dit 23% en bij de aanslagoplegging 2017 per 28-2-2017 is dit 36%.

- Het uitbreiden van de selfservice- en reactiemogelijkheden via de Persoonlijke Internet Pagina (PIP) en het Digitaal Klantdossier via de internetsite van BsGW. Dit is een continu proces. Het aandeel van de digitale klantcontacten ten opzichte van het totaal aantal ontvangen klantcontacten vertoont een stijgende lijn.
- Met het oog op de aanslagoplegging 2017 heeft BsGW burgers proactief geïnformeerd over MijnOverheid en de mogelijkheden van de persoonlijke pagina. Dit heeft geresulteerd in een stijging van het gebruik van het aandeel digitale klantcontacten van 14% (2011) via 20% (2014), 30% (2015), 39% (2016) naar 44% in 2017.
- Doorontwikkelen interactieve voormelding WOZ. Eind 2014 heeft BsGW de interactieve voormelding ingevoerd. Doel hiervan is om de acceptatie van de WOZ bij de burger te vergroten, de kwaliteit van de basisgegevens te verbeteren en het aantal bezwaren te verlagen en op termijn hierdoor kosten te besparen. Daarnaast voldoet BsGW hiermee meteen aan de eis van de waarderingkamer om jaarlijks 20% van het objectenbestand te controleren. De kennis en ervaring vanuit 2014 en 2015 is de basis geweest voor het (laten) ontwikkelen van een structureel systeem voor de interactieve voormelding WOZ: een speciaal hiervoor ingerichte persoonlijke digitale pagina waarbij burgers worden gevraagd op voorhand via de opbouw van de WOZ-waarde van hun woning in te zien en hierop te reageren. Daarnaast is deze persoonlijke pagina vanaf 2016 alleen te benaderen via DigiD.
- Het verplicht gebruik maken van authentieke basisregistraties door overheidsorganisaties. Veelal zijn gemeenten hiervan bronhouder. BsGW is afnemer van brongegevens en zal, voor zover van toepassing en binnen de wettelijke verplichte termijn, aansluiten bij de landelijke voorzieningen voor WOZ, BAG en het kadaster (KAD).
Door technische problemen in de belastingsoftware en de landelijke voorziening zelf plus capaciteitsproblemen bij de softwareleverancier, is landelijk een nieuwe planning voor aansluiting LV-WOZ afgestemd en vastgesteld in overleg met de Waarderingkamer en de softwareleveranciers. Voor wat betreft BsGW, zijn in 2017 alle gemeenten succesvol aangesloten op de landelijke voorziening. Dit is geheel conform de (nieuwe) planning. De op dit moment te verwachten aansluitdata voor de overige landelijke voorzieningen liggen in de periode 2018 en verder.

Wat heeft het gekost?

Bedragen (x € 1.000)	Rekening 2017	Bijgestelde begroting 2017	Oorspronkelijke begroting 2017	Rekening 2016
LASTEN	18.403	18.404	16.756	18.085
BATEN	2.408	2.408	2.149	2.281
NETTO KOSTEN	15.996	15.996	14.607	15.804
BIJDRAGEN DEELNEMERS NETTO KOSTEN	14.607	14.607	14.607	14.588
RESULTAAT ZONDER DEKking PROCESKOSTEN	-1.389	-1.389	0	-1.216
BIJDRAGEN DEELNEMERS PROCESKOSTEN	956	956	0	501
EXPLOITATIERESULTAAT	-433	-433	0	-714

Verwachtingen 2018

Er zijn een aantal interne en externe ontwikkelingen die een majeure impact (gaan) hebben op de bedrijfsvoering van BsGW. BsGW zet hierop in en zal de komende jaren enkele grotere (investerings)projecten hieromtrent uitvoeren. Projecten zoals het masterplan basisgegevens in de toekomst BsGW, MijnOverheid en de digitale infrastructuur waardoor BsGW een optimale informatievoorziening beschikbaar kan stellen aan het Waterschap Limburg en de deelnemende gemeenten. Daarnaast komt BsGW tegemoet aan groeiende informatiebehoefte van de deelnemers. Naar de huidige inzichten worden deze (investerings)projecten kostenneutraal uitgevoerd via het Meerjarig Investeringsplan (MIP).

Vanaf 2017 is de groei- en nazorgfase van de eerste vijf jaar van BsGW voorbij en ligt de focus op stabilisatie en kwaliteit. De organisatie BsGW zal hierop in moeten spelen. In 2017 is daarom een ondernemingsplan opgesteld voor de jaren 2018-2020 waarin de optimalisatie van de processen binnen BsGW en een heroriëntatie van de organisatie aan de orde komen. Het bestuur van BsGW heeft dit ondernemingsplan BsGW 2018-2020 vastgesteld en er zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over de financiering hiervan (AB 14-12-2017). De uitvoering van het ondernemingsplan zelf, raakt de reguliere begroting van BsGW dan ook niet. De mogelijke risico's als gevolg van het niet op orde zijn van de processen, raakt de reguliere bedrijfsvoering uiteraard wel en zijn daarom opgenomen in de jaarlijks uitgevoerde risico-analyse.

2 Paragrafen

2.1 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de middelen waarover BsGW kan beschikken om niet begrote kosten te dekken plus de financiële gevolgen op te kunnen vangen van bedrijfsvoeringsrisico's waarvoor geen maatregelen zijn of kunnen worden getroffen.

Het aanhouden van weerstandsvermogen voorkomt dat elke financiële tegenvaller dwingt tot directe begrotingsmaatregelen zoals bezuinigingen en het aanpassen van het vastgestelde beleidskader en de daaruit voortvloeiende programmadoelstellingen. Fluctuaties in de jaarlijkse bijdragen van de deelnemers aan BsGW kunnen hiermee worden voorkomen.

In de jaren 2014-2016 is het negatieve resultaat nagenoeg geheel te wijten aan de (extra) proceskostenvergoeding met betrekking tot de (WOZ-)bezwaren. Per 31 december 2016 heeft BsGW hierdoor een negatief eigen vermogen opgebouwd van -/- € 998 duizend.

In december 2017 heeft het bestuur van BsGW besloten om via een eenmalige storting dit negatieve eigen vermogen per einde 2016, aan te vullen tot het bedrag gelijk aan het benodigd weerstandsvermogen. Conform de begin 2017 uitgevoerde risico-analyse ten behoeve van de begroting 2018 en meerjarenraming 2018-2022 is dit vastgesteld op € 593 duizend (zie ook 2.2 risicoparagraaf).

Ook in 2017 is door de extra proceskosten een negatief resultaat behaald van -/- € 433 duizend. Het weerstandsvermogen van BsGW per 31 december 2017 bedraagt € 160 duizend en bestaat uit het negatieve eigen vermogen van van -/- € 998 duizend per 31-12-2016, de eenmalige storting van € 1,591 miljoen en het negatieve resultaat van 2017 (-/- € 433 duizend).

2.2 Risicoparagraaf

De bedrijfsvoeringsrisico's van de Gemeenschappelijke Regeling BsGW worden ingeschat door BsGW. Risico's met betrekking tot de belastingopbrengsten behoren niet tot de bedrijfsrisico's van BsGW.

In overeenstemming met een bij de oprichting van BsGW bepaalde methode, voert BsGW jaarlijks een risicoanalyse uit op haar bedrijfsvoeringsrisico's. In de risicoanalyse is voor elk van de risico's de kans dat het zich voordoet realistisch ingeschat en worden de gevolgen benoemd met daarbij de omvang van de financiële impact. Door het treffen van effectieve beheersmaatregelen, kan BsGW de financiële gevolgen hiervan terugbrengen. Het geïdentificeerde risico na het nemen van de beheersmaatregelen (het restrisico) heeft bij de oprichting van BsGW geleid tot een berekend weerstandsvermogen van € 385 duizend, hetgeen ook door de founding fathers initieel is gestort.

Net als elk jaar is begin 2017 opnieuw een risicoanalyse uitgevoerd, welke is geactualiseerd op basis van de meest actuele begrotingscijfers 2017. Hierbij dient te worden opgemerkt dat het risico van eventuele extra proceskosten niet is opgenomen in de begroting en derhalve ook niet in de risicoanalyse omdat voor de dekking van deze extra kosten reeds bestuurlijke afspraken zijn gemaakt: het vormen van een (voorlopige) voorziening proceskosten.

De benodigde weerstandcapaciteit is via bovengenoemde risicoanalyse begin 2017 berekend op € 593 duizend. De uitsplitsing en opbouw van dit bedrag staat in de onderstaande tabel berekening weerstandsvermogen BsGW.

Tabel: berekening weerstandsvermogen BsGW

Tabel: berekening weerstandsvermogen BsGW

BsGW	Bruto-risico	Bruto-risico (toelichting)	Netto risico	Netto-risico (toelichting)	Kans optreden risico	Restrisico
2.	€ 2.800.000	Uitbesteed werk (incl. ICT); volledige wanprestatie zonder verhaal-mogelijkheid	€ 700.000	25% meerwerk door slechte kwaliteit van uitbestede diensten	10%	€ 70.000
3.	€ 5.000.000	Verduistering /afdracht	€ 100.000	Afdekking via fraude- en oplichtingpolis, minus eigen risicobedrag	10%	€ 10.000
4.	€ 700.000	Extra inzet (14 fte extra)	€ 100.000	Er blijven altijd van buitenaf mogelijkheden van bestandsvervuiling (bijv. gem. herindeling, etc.)	25%	€ 25.000
5.	n.n.b.	Hogere personele kosten	n.n.b.	Indien deel personeelsbestand kwantitatief en/of kwalitatief niet aansluit op de (gewijzigde) eisen		n.n.b.
6.	€ 337.000	Nog te realiseren besparingen op begroting BsGW 2017 + 2018 (= kostenreductie)	€ 337.000	Er is reëel en transparant begroot, maar er bestaat altijd een kans op overschrijding. Om dit op te kunnen vangen is weerstandsvermogen nodig.	20%	€ 67.500
8.	€ 2.136.700	Ambitieuze raming opbrengsten vervolgingskosten	€ 427.500	Door de strakke invordering kan de betaalmorale verbeteren en de opbrengst vervolgingskosten achterblijven	40%	€ 170.000
9.	€ 300.000	Extern opgelegde aanpassingen in de basisgegevens, veranderde wetgeving	€ 300.000	Niet te voorkomen en enkel door vroegtijdig op inspelen en extra middelen te compenseren	50%	€ 150.000
10.	€ 900.000	Boete datalek, hackersaanvallen	€ 200.000	Aanvullende kosten door productieverlies wegens verstoring ICT-infrastructuur	50%	€ 100.000
11.	n.n.b.	BsGW levert te lage kwaliteit	n.n.b.	Suboptimalisatie indien kwaliteit processen BsGW niet op orde zijn.		n.n.b.
Benodigde weerstandsvermogen						€ 592.500
Percentage weerstandsvermogen / (netto)begroting						ca. 4%

Voor elk van de risico's is het bruto risico geïdentificeerd. Dit is het maximale bedrag dat nodig is indien het risico zich daadwerkelijk voordoet, in een situatie waar geen beheersmaatregelen worden genomen. Daarna is voor elk van de risico's het netto risico gekwantificeerd. Dit is het bedrag dat kan optreden indien de geformuleerde beheersmaatregelen effectief zijn uitgevoerd. Vanuit het netto risico is het restrisico berekend. Het restrisico is het netto risicobedrag vermenigvuldigd met de kans die er bestaat dat het geïdentificeerde risico optreedt, ná het nemen van de geformuleerde beheersmaatregelen. Hierbij is de maximale kans genomen zoals die in de risico-analyse staat aangegeven. Dit leidt tot een conservatief weerstandsvermogen, dat wil zeggen: met het berekende weerstandsvermogen worden de risico's afgedekt.

Tabel: Risico's en beheersmaatregelen BsGW

Totale risico voor alle deelnemers gezamenlijk, geen uitsplitsing per deelnemer.

Risico's	Kans*	Mogelijk(e) effect(en)	Impact**	Mogelijk(e) oorza(k)en	Beheersmaatregel(en) (delen, verzekeren, terugdringen, beperken)
1. Hogere dan verwachte kosten bij BsGW	1	Hogere kosten voor deelnemer / deelnemers	K	a. uittreden van bestaande deelnemer/ samenwerkingspartner b. toetreden van nieuwe deelnemer die proces niet op orde heeft	1. Een deelnemer kan uittreden mits de daaraan verbonden directe en indirecte kosten door de uittreder worden vergoed. Conform opgenomen in de GR. (a) 2. uitvoering 0-meting kwaliteit proces en data. Extra kosten voor transitie van niet op orde zijnde administraties / processen van nieuwe deelnemers worden op basis van de UVO in rekening gebracht bij nieuwe deelnemer. (b)
2. Meningsverschillen tussen deelnemers	1	Suboptimaal functionerend bestuur / conflicten tussen deelnemers	K	a. belangentegenstelling tussen deelnemers	1. Benoemen van een mediation-procedure. 2. Democratische besluitvorming (stemverhoudingen).
3. Niet tijdige of niet volledige (ook: te lage) oplegging van heffingen en/of inningen	1	Rente- / opbrengstverliezen voor de deelnemers Waardering: Niet tijdig opleggen - renterisico: max. een maand vertraging geld op de markt brengen, 240 Mio/jr tegen 5% = 1Mio brutorisico / mnd. Niet volledig opleggen / te laag - opbrengstenrisico: naar schatting 100K brutorisico.	G	a. niet tijdig of onvoldoende kwaliteit aangeleverde gegevens b. verstoorde bedrijfsvoering BsGW (brand, IT, dataverlies/-fout)	1. Afspraken over tijdigheid en kwaliteit van de heffing en afdracht worden gemaakt in het Uitvoeringsovereenkomst (UVO). (a) 2. De handelwijze bij het in gebreke zijn/blijven wordt in de uitvoeringsovereenkomst (UVO) geregeld. (a) 3. Opstellen door BsGW van risicoanalyse voor de bedrijfsvoering van BsGW. (b)
4. Een afwijking van de inschatting (prognose) van het aantal en de omvang van de opleggingen van heffingen en/of inningen t.o.v. het daadwerkelijke aantal en omvang.	1	Rente- opbrengstgevallers voor de deelnemers Brutorisico: m.n. bij de (150 grote) bedrijven, 1,3 Mio (basis 2009, max. onvoorzienbare recessie en afwijking prognose tov werkelijkheid).	G	a. Economische recessie: Als gevolg van de nog altijd voorschrijdende economische crisis loopt de deelnemer financiële risico's op onder andere het gebied van inbaarheid van openstaande vorderingen en kwijtschelding belastingen	1. Ontwikkelingen in de populatie van belastingplichtigen monitoren en de gevolgen hiervan in de opbrengsten- en afdrachtenprognose opnemen, zodat deelnemers hiermee rekening kunnen houden in hun tariefsbepaling. 2. Het aanhouden van een weerstandsreserve die in de periode tussen de daling van het aantal belastingplichtigen en bijstellen van de tarieven kan compenseren.
5. Niet behalen van schaalvoordelen op termijn	2	Hogere kosten dan begroot voor de deelnemers	K	~~a. minder nieuwe toetreders dan verwacht~~ ~~b. geen goede afspraken met nieuwe deelnemers m.b.t. overname personeel~~	~~1. Laagdrempelige toetreding.~~ ~~2. Toetreding aantrekkelijk voor nieuwe deelnemers.~~ ~~3. PR & marketing.~~
6. Overschrijding van begroting door BsGW	2	Reserves moeten worden aangesproken Zwaardere lasten voor deelnemers Brutorisico 200K *	M	a. geen goede bedrijfsvoering / P&C cyclus: 'verrassingen' in de financiële huishouding van BsGW b. externe oorzaken: bijv. wetswijzigingen	1. Aanhouden van voldoende (maar niet teveel) weerstandsvermogen. 2. Taakstellende budgetten gekoppeld aan een strakke control. 3. Goede interne control bij BsGW. 4. Heldere afspraken worden vastgelegd in kostenverdeelssystematiek.

* Kans van optreden: 1: 0%-10% 2: 11%-25% 3: 26%-50% 4: 51%-100%

** Impact:

2.3 Onderhouden kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen van BsGW bestaan uit ICT-(innovatie)projecten en aanschaf inventaris. Op deze activa wordt afgeschreven. Kleine aanschaf van hard- en software wordt via de (begrotings)exploitatie afgehandeld. De kaders zoals deze zijn opgesteld in de nota financieel beleid zijn hierop van toepassing.

2.4 Financiering

Als gevolg van de investeringsuitgaven - inclusief de implementatieprojecten nieuwe toetreders - en de projectbijdragen, heeft BsGW vanaf november 2014 extra middelen aangetrokken. De noodzaak hiertoe is in het geheel toe te schrijven aan het implementatietraject van de LiBel-partijen. Door het niet synchroon lopen van tijdelijke uitgaven en inkomsten als gevolg van de toetreding van de Libel-partijen: de gemeenten Brunssum, Heerlen, Landgraaf, Onderbanken, Simpelveld, Voerendaal en de gemeenten Maastricht en Sittard-Geleen, ontstaat een (tijdelijk) tekort aan liquiditeiten. De uitgaven voor dit traject vonden grotendeels plaats in de jaren 2013 en 2014, terwijl de inkomsten gelijkmatig worden ontvangen in maandelijkse termijnen gedurende de jaren 2014-2017.

BsGW heeft wanneer dit in 2017 noodzakelijk was, kortlopende middelen aangetrokken via de Nederlandse Waterschapsbank (NWB), conform boven gestelde kaders.

Het implementatietraject Libel, looptijd 2014-2017, is financieel geheel afgerond. Het bestuursmandaat voor het aantrekken van middelen om in de door dit project (tijdelijke) financieringsbehoefte te voorzien, is vervallen per 31-12-2017.

Liquiditeitenbeheer

Het te volgen financieringsbeleid ligt vast in het Financieringsstatuut en houdt in dat beleidsmatig wordt gestreefd naar een gemiddelde nulstand van het rekening-courantsaldo. Gezien het tijdens het jaar niet-synchroon lopen van ontvangsten en uitgaven zijn fluctuaties rond het nulpunt onvermijdelijk. Om de nulstand zoveel mogelijk te kunnen benaderen, is in 2017 periodiek een liquiditeitsplanning opgesteld.

Kasbeheer

Via verplicht schatkistbankieren zijn alle decentrale overheden verplicht om overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Dit betekent dat overtollige liquide middelen automatisch naar de schatkist zullen worden afgeroomd met als gevolg dat BsGW geen kasbeheer meer voert. In verband met de noodzakelijk geachte scheiding tussen de heffingengeldstromen en de BsGW-exploitatiegeldstromen, lopen deze geldstromen via twee aparte rekening-courantverhoudingen met de staat.

2.5 Bedrijfsvoering

Kostenverdelmethode

De processen voor waterschappen en gemeenten overlappen elkaar in grote mate en de benodigde basisgegevens worden gelijktijdig voor alle deelnemers opgebouwd. Omdat BsGW de processen voor alle belastingsoorten integraal uitvoert, zijn de daarmee samenhangende kosten zodanig met elkaar verweven dat kosten niet per belastingsoort gedifferentieerd kunnen worden. De uitvoeringskosten van de productieprocessen worden om die reden toegerekend aan eenduidige, herkenbare hoofdprocessen, overeenkomstig de organisatieopzet van BsGW. Dit resulteert in vijf primaire producten van dienstverlening: Gegevensbeheer en heffen, Waarderen, Innen, Klantzaken en het sub-product Parkeerbelasting. De verdeling van deze kosten over de deelnemers gebeurt hierna met behulp van eenheidstarieven per product van dienstverlening.

De kosten van de activiteiten en processen op BsGW-niveau die dienen ter ondersteuning van de organisatie als geheel (zoals ICT, de ondersteuning van het personeel en de ontwikkeling van BsGW) worden eveneens als apart product inzichtelijk gemaakt. Deze kosten zijn, zonder arbitraire verdeelsleutels, niet te splitsen naar de primaire processen en worden daarom verdeeld naar rato van het aandeel dat de deelnemers hebben in de kosten van de vijf producten van de primaire processen.

Fixeren productieaantallen ten behoeve van vaststellen verdeelsleutels

De verdeelsleutels voor de kosten van de vijf primaire processen zijn gebaseerd op de productieomvang van de deelnemers: bruto-aanslagbiljetten, aanslagregels, gemeentelijke WOZ-objecten en klantcontacten. De niet-reguliere belastingsoort Parkeerheffing – een zogenoemde exoot – wordt apart met de deelnemers afgerekend. Als verdeelsleutel geldt hierbij het aantal aanslagregels.

De bijdrage per deelnemer dient een bestendige lijn te laten zien. Een jaarlijks schommelende bijdrage is voor de deelnemers niet gewenst en levert ook bij de voorstellen voor nieuwe toetreders een verkeerde verwachting over de te betalen bijdrage en per saldo te behalen voordeel in de toekomst. Afsproken is zowel de aantallen die als verdeelsleutels gehanteerd worden bij de bijdragebepaling als ook de opzet van de kostenverdeelmethode te fixeren. Alleen een wezenlijke, substantiële wijziging van belastingsoorten, kan invloed hebben op de opzet van de kostenverdeelmethode.

Voor de berekening van de bijdragen 2017 liggen voor de huidige deelnemers de productiegetallen op hetzelfde niveau als in de voorgaande begrotingen (2011-2016). Met dien verstande dat vanaf 2017 het uitvoeren van de parkeerbelasting voor de gemeente Heerlen is toegevoegd aan de Gemeenschappelijke Regeling BsGW. Deze aantallen zijn dan ook nieuw toegevoegd.

In de volgende tabel worden de productenaantallen per deelnemer weergegeven, zoals deze als verdeelsleutel zijn opgenomen in de kostenverdeelmethode.

Verdeelsleutels per deelnemer	aantal aanslag regels	aantal WOZ- objecten	aantal biljetten	aantal klant contacten	aandeel in product kosten	aanslag regels parkeren
Gemeente Beek	31.000	8.250	15.000	3.442	1,02%	0
Gemeente Beesel	26.851	7.628	8.311	2.833	0,93%	0
Gemeente Bergen	24.650	6.500	9.100	2.800	0,82%	0
Gemeente Brunssum	65.100	16.350	18.800	6.073	2,05%	0
Gemeente Echt-Susteren	52.000	17.500	14.000	6.698	2,08%	0
Gemeente Eijsden-Margraten	108.165	13.247	50.278	5.217	2,00%	0
Gemeente Gennep	45.426	8.507	14.826	3.595	1,17%	0
Gemeente Gulpen-Wittern	25.204	7.741	7.475	3.012	0,94%	0
Gemeente Heerlen	209.000	54.700	59.500	18.515	7,20%	6.100
Gemeente Kerkrade	147.101	28.106	50.707	8.481	3,68%	716
Gemeente Landgraaf	80.300	19.750	23.700	7.918	2,52%	0
Gemeente Leudal	50.500	18.000	17.000	7.634	2,16%	0
Gemeente Maasgouw	50.000	12.500	14.900	5.054	1,59%	0
Gemeente Maastricht	276.000	69.600	69.750	25.316	8,70%	0
Gemeente Meerssen	76.686	9.572	10.477	4.190	1,62%	900
Gemeente Nederweert	31.350	8.200	14.100	3.400	1,02%	0
Gemeente Nuth	23.300	7.500	14.600	3.266	0,90%	0
Gemeente Onderbanken	16.700	4.050	5.000	1.657	0,52%	0
Gemeente Peel en Maas	59.200	22.100	21.900	8.983	2,60%	0
Gemeente Roerdalen	38.500	11.000	13.000	4.493	1,36%	0
Gemeente Roermond	100.500	30.000	36.500	11.575	3,97%	4.000
Gemeente Schinnen	30.717	6.337	16.952	2.694	0,83%	0
Gemeente Simpelveld	22.550	5.700	6.600	2.270	0,72%	0
Gemeente Sittard-Geleen	212.000	51.900	70.500	19.554	6,90%	4.325
Gemeente Stein	60.500	12.900	12.500	5.330	1,73%	0
Gemeente Vaals	33.100	6.300	15.600	2.050	0,81%	0
Gemeente Valkenburg aan de Geul	26.735	9.846	8.665	3.465	1,13%	0
Gemeente Venlo	165.000	56.000	53.000	51.500	10,00%	17.000
Gemeente Voerendaal	25.300	6.250	7.300	2.634	0,80%	0
Gemeente Weert	74.181	25.079	25.902	10.106	3,36%	4.235
Waterschap Limburg	1.800.000	0	594.000	198.500	24,88%	0
Totaal verdeelsleutel BsGW	3.987.616	561.113	1.299.943	442.254	100%	37.276

Majeure projecten

Als gevolg van de toetreding vanaf 2014 van de Libel-gemeenten Brunssum, Heerlen, Landgraaf, Onderbanken, Simpelveld, Voerendaal, Maastricht en Sittard-Geleen zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over:

- Implementatieproject Libel
- Eerder in dienst nemen van boventallig personeel Libel-partijen

De besluitvorming over deze onderwerpen heeft reeds in 2013 plaatsgevonden. De financiële consequenties van deze trajecten raken de reguliere exploitatie van de bedrijfsvoering van BsGW niet en worden daarom niet opgenomen in de financiële begroting van BsGW. Het implementatietraject Libel (looptijd 2014-2017) is per 31-12-2017 in zijn geheel afgerond. Verantwoording van de projectkosten implementatie Libel (eindafrekening) en verrekening van de personele meer- of minder kosten als gevolg van de extra instroom van Libel-medewerkers per 2014 (afrekening 2017), zal separaat plaatsvinden. Evenals de toetsing door de externe accountant.

Formatie

Door het toevoegen van de uitvoering van de parkeerbelasting voor de gemeente Heerlen aan de Gemeenschappelijke Regeling BsGW, stijgt de formatie met 0,2 fte. De formatie van BsGW bedraagt per 1-1-2017 160,3 fte.

Bestuurlijk is in november 2013 overeengekomen de toekomstige vacatureruimte als gevolg van natuurlijk (pensioen)verloop van BsGW al per 1-1-2014 ter beschikking te stellen van de GBRD-gemeenten en de gemeenten Maastricht en Sittard-Geleen. Dit onder voorwaarde dat deze partijen garant staan en BsGW geen financieel risico loopt. De vroegere overname van personeel is voor BsGW dan ook budgettair neutraal. Eventuele financiële voordelen of nadelen komen ten gunste respectievelijk ten laste van de betreffende gemeenten, waarbij jaarlijks achteraf wordt afgerekend door BsGW met deze partijen. Dit betrof 18,76 fte.

Formatie 2017 (regulier)	160,3 fte
Extra in dienst genomen fte Libel	18,76 fte
Instroom extra fte Libel naar formatie BsGW in 2015	-3,5 fte
Instroom extra fte Libel naar formatie BsGW in 2016	-3,2 fte
Instroom extra fte Libel naar formatie BsGW in 2017	-7,3 fte
Totaal formatie 31 december 2017	165,0 fte
Bezetting BsGW 31 december 2017	160,3 fte
Bezetting extra fte's Libel	4,8 fte
Totaal bezetting 31 december 2017	165,0 fte

In de loop van 2015 zijn twee medewerkers (1,8 fte) uit dienst gegaan. Daarnaast zijn enkele BsGW-medewerkers via stimuleringsmaatregelen in 2015 met vervroegd pensioen gegaan waardoor - na verrekening van de kosten van deze maatregelen - nog eens 1,7 fte van de eerder in dienst genomen Libel-medewerkers ingepast worden in de vaste formatie van BsGW.

In de loop van 2016 zijn drie medewerkers uit dienst gegaan (2,9 fte). Daarnaast is een medewerker voor een klein gedeelte van de aanstelling met pensioen gegaan (0,3 fte).

In de loop van 2017 zijn zeven medewerkers uit dienst gegaan en twee medewerkers contractueel een paar uur minder gaan werken (samen 7,1 fte). Inclusief de 0,2 fte uitbreiding formatieruimte door het toevoegen van Parkeerbelasting van de gemeente Heerlen aan BsGW, kan er 7,3 fte instromen in de formatie BsGW.

Per 31-12-2017 komt het aantal fte dat eerder in dienst is genomen op 4,8 fte, tegenover 12,1 fte per 1 januari 2017.

De BsGW bezetting bedraagt per eind 2017 165,0 fte, waarvan 160,3 fte deel uitmaken van de reguliere formatie en begroting van BsGW.

Het ziekteverzuim van BsGW ligt in 2017 met 5,78% boven de norm van 4%, op ongeveer hetzelfde niveau als 2016 (5,87%) maar beduidend hoger dan in 2015 (4,25%). De oorzaak voor het hogere ziekteverzuim ligt bij BsGW vooral aan het feit dat enkele medewerkers langdurig zijn uitgevallen wegens ernstige ziekten.

Huisvesting

Het kantoorpand van BsGW wordt gehuurd tegen een marktconforme (kale) huurprijs voor het gebouw plus parkeerplaatsen. Daarnaast zijn er servicecontracten afgesloten voor gas, water, licht, schoonmaak et cetera.

2.6 Verbonden partijen

Partijen worden als verbonden beschouwd indien de ene partij de zeggenschap over de andere partij bezit of belangrijke invloed kan uitoefenen op de financiële en operationele beslissingen van de andere partij en een financieel belang heeft. BsGW heeft geen verbonden partijen.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

1 2

3

4

5

6

(Voorlopige)
Jaarrekening 2017

3 Balans per 31 december 2017

3.1 Balans per 31 december 2017

(Voor winstbestemming)

Activa (x € 1.000,-)	31 december 2017	31 december 2016
Vaste Activa		
<i>Immateriële vaste activa (1)</i>		
Kosten voor onderzoek en ontwikkeling	404	327
Totaal immateriële vaste activa	404	327
<i>Immateriële vaste activa in uitvoering (2)</i>	713	686
Totaal immateriële vaste activa in uitvoering	713	686
<i>Materiële vaste activa (3)</i>		
Kantoorinventaris	123	107
Totaal materiële vaste activa	123	107
TOTAAL VASTE ACTIVA	1.240	1.120
Vlottende activa		
<i>Vorderingen (4)</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	63	83
Totaal vorderingen	63	83
Liquide middelen (5)	1.926	2.093
Totaal liquide middelen	1.926	2.093
Overlopende activa (6)	2.800	1.146
Totaal overlopende activa	2.800	1.146
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	4.789	3.322
TOTAAL ACTIVA	6.030	4.441

Passiva (x € 1.000,-)**31 december 2017 31 december 2016****Vaste passiva**

<i>Eigen vermogen (7)</i>		
Algemene reserve	593	-285
Resultaat boekjaar	-433	-714
Totaal eigen vermogen	160	-998
<i>Voorzieningen (8)</i>		
Voorziening proceskosten	440	264
Voorziening vervroegd pensioen	35	37
Totaal voorzieningen	475	301
TOTAAL VASTE PASSIVA	635	-698

Vlottende passiva

<i>Kortlopende schulden (9)</i>		
Lening kort	715	178
Crediteuren	704	842
Belastingen en sociale lasten	682	782
Overige schulden	2.613	2.827
Totaal kortlopende schulden	4.714	4.629
Overlopende passiva (10)	680	511
Totaal overlopende passiva	680	511
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	5.395	5.140
TOTAAL PASSIVA	6.030	4.441

3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2017

3.2.1 Toelichting algemeen

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde, verminderd met afschrijvingen en investeringssubsidies (indien van toepassing). De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur (netto-methode). Voor activa die gedurende het jaar in gebruik worden genomen, start de afschrijvingsperiode 1 januari van het jaar erop. De immateriële vaste activa worden lineair afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur van 5 jaar.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde, verminderd met afschrijvingen en investeringssubsidies (indien van toepassing). De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur (netto-methode). Voor activa die gedurende het jaar in gebruik worden genomen, start de afschrijvingsperiode 1 januari van het jaar erop. De materiële vaste activa worden lineair afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur van 10 jaar.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen wegens verwachte oninbaarheid. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

Overlopende activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de programmarekening.

Algemene reserve

Algemene reserves zijn reserves waar het bestuur geen specifieke bestemming aan heeft gegeven.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd ten behoeve van concrete of specifieke risico's en verplichtingen die op de balansdatum bestaan en waarvan de omvang onzeker is doch redelijkerwijs in te schatten. Daarnaast worden voorzieningen gevormd voor kosten welke in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van de lasten over een aantal begrotingsjaren. Voorzieningen worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

Lang- / kortlopende schulden

Lang- en kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De langlopende schulden betreffen leningen met een oorspronkelijke looptijd langer dan 1 jaar. De reeds in 2017 in rekening gebrachte rentekosten, welke betrekking hebben op het komende boekjaar, zijn opgenomen onder de kortlopende schulden.

Overige activa en passiva

Voor zover in het bovenstaande niet anders is aangegeven worden activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Wijze van resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld volgens het principe van het 'Stelsel van baten en lasten'. In het stelsel van baten en lasten worden uitgaven en inkomsten toegerekend aan de jaren waarop ze betrekking hebben. Onder baten worden verstaan de opbrengsten uit dienstverlening als gemeenschappelijke regeling aan de deelnemers plus de overige baten die rechtstreeks aan het jaar zijn toe te rekenen en die in het jaar als gerealiseerd kunnen worden beschouwd. Vanwege het onzekere karakter van de opbrengsten vervolgingskosten worden deze verantwoord op het moment dat de inbaarheid realiseerbaar is. Verwachte baten zijn voorzichtigheidshalve niet als baten verantwoord. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd, c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Resultaatbestemming

Conform het BBV worden de mutaties in de reserves, zowel bij de begroting als de rekening, separaat verantwoord (via functie 980 in de programmarekening). Het jaarrekeningresultaat is hierdoor zowel vóór als na bestemming inzichtelijk.

Verplichtingen c.q. risico's niet blijvende uit de balans

Huurovereenkomst

BsGW heeft voor het huidige kantoorpand waarin het is gehuisvest een huurovereenkomst tot en met 31 oktober 2026. De jaarlijkse huurprijs bedraagt € 409 duizend (prijspeil 2018). De totale verplichting voor de resterende 8 jaar en 10 maanden bedraagt € 3,609 miljoen (prijspeil 2018).

Juridische aangelegenheden

BsGW is in 2015 geconfronteerd met de mededeling van een leverancier over het gebruiken van een applicatie na opzegging van het contract door BsGW. BsGW is van mening dat geen van de BsGW-medewerkers gebruik heeft gemaakt van deze software in 2015. Dit wordt onderschreven door een onderzoek dat BsGW heeft laten uitvoeren door de partij waar BsGW de ICT-infrastructuur en -beheer heeft ondergebracht. Naar de huidige inzichten zal de voormalige leverancier dit juridisch aanvechten. Medio 2017 is het voorlopig getuigenverhoor beëindigd. Recentelijk (februari 2018) heeft de voormalige leverancier aangegeven een procedure aanhangig te maken bij de Rechtbank Gelderland.

In 2016 is BsGW geconfronteerd met een juridische traject op personeelsgebied waarbij een BsGW-medewerker zijn ontslag aanvecht. In de loop van 2017 is dit traject beëindigd ten gevolge van intrekking van het beroepschrift door deze medewerker. Eveneens is in 2016 een juridisch traject gaan lopen als gevolg van de herhuisvesting van BsGW, waarbij de eigenaar van een mogelijke locatie de besluitvorming voor de huidige locatie aanvecht. In februari en september hebben bij de

Rechtbank Oost-Brabant getuigenverhoren plaatsgevonden. Het is aan de eisende partij om te bezien of er nog verder vervolg aan wordt gegeven.

Behalve de kosten voor juridische bijstand, wordt het financieel risico hiervan door BsGW ingeschat op nihil.

Wet normering topfunctionarissen (WNT)

De regels voor de (semi)publieke sector zijn vastgelegd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Bij BsGW wordt het Bestuur (Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur) beschouwd als topfunctionaris in de zin van de WNT. De governance van BsGW is in 2017 zo ingericht dat het Bestuur de beslissingen neemt over aangelegenheden die de gehele organisatie betreffen. De bestuursleden van BsGW zijn niet in dienst bij BsGW en zijn onbezoldigd. De Directeur is wel in dienst van BsGW en is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van BsGW en is in die hoedanigheid een topfunctionaris in de zin van de WNT.

Hieronder is voor zowel 2017 als 2016 de topfunctionaris van BsGW en zijn bezoldiging weergegeven. Daarnaast is een overzicht opgenomen van de onbezoldigde bestuursleden.

Topfunctionaris BsGW 2017	
Naam	Drs. J.G.A.W. Willemsen
Functie	Directeur
Duur dienstverband	Vast dienstverband (in dienst sinds 7-11-2016)
Omvang dienstverband	Fulltime (36 uur)
Beloning	€ 114.645,09
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	€ 220,33
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.548,60

Topfunctionaris BsGW 2016	
Naam	W.C.G.Fiddelaers
Functie	Directeur
Duur dienstverband	Vast dienstverband (in dienst sinds 1-4-2011; uit dienst 6-11-2016)
Omvang dienstverband	Fulltime (36 uur)
Beloning	€ 108.212,00
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	€ 0,00
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	€ 0,00

Naam	Drs. J.G.A.W. Willemsen
Functie	Directeur
Duur dienstverband	Vast dienstverband (in dienst sinds 7-11-2016)
Omvang dienstverband	Fulltime (36 uur)
Beloning	€ 17.289,00
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	€ 0,00
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	€ 2.174,00

Onbezoldigde bestuursleden					
Gemeente/ Waterschap	Functie	Zitting in	M/V	Naam	Bezoldiging
Gemeente Venlo	Voorzitter (*)	Dagelijks bestuur / Algemeen bestuur	De heer	W. van den Beucken	Onbezoldigd
Gemeente Venlo	Lid	Dagelijks bestuur / Algemeen bestuur	De heer	J.C.W.A. Lamers	Onbezoldigd
Waterschap Limburg	Vice- voorzitter	Dagelijks bestuur / Algemeen bestuur	Mevrouw	J.S.E. Van Wersch	Onbezoldigd
Gemeente Bergen	Lid	Dagelijks bestuur / Algemeen bestuur	Mevrouw	M.H.E. Pelzer	Onbezoldigd
Gemeente Echt-Susteren	Lid	Dagelijks bestuur / Algemeen bestuur	De heer	drs. G.H.C. Frische	Onbezoldigd
Gemeente Simpelveld	Lid	Dagelijks bestuur / Algemeen bestuur	De heer	mr. R. de Boer	Onbezoldigd
Gemeente Sittard-Geleen	Lid	Dagelijks bestuur / Algemeen bestuur	De heer	P.M. Meekels	Onbezoldigd
Gemeente Beek	Lid	Algemeen bestuur	De heer	J. Wachelder	Onbezoldigd
Gemeente Beesel	Lid	Algemeen bestuur	Mevrouw	dr. P. Dassen-Housen	Onbezoldigd
Gemeente Brunssum	Lid	Algemeen bestuur	De heer	P.M.J. Houben	Onbezoldigd
Gemeente Brunssum	Lid (*)	Algemeen bestuur	De heer	F.G. Joosten	Onbezoldigd
Gemeente Eijsden-Margraten	Lid	Algemeen bestuur	De heer	mr. J.E.M. Custers	Onbezoldigd
Gemeente Gennep	Lid	Algemeen bestuur	De heer	drs. P.J.J. Lucassen	Onbezoldigd
Gemeente Gulpen-Witterm	Lid	Algemeen bestuur	Mevrouw	ing. N.H.C. Ramaekers-Rut	Onbezoldigd
Gemeente Heerlen	Lid	Algemeen bestuur	De heer	N.A. Aarts	Onbezoldigd
Gemeente Kerkrade	Lid	Algemeen bestuur	De heer	D.W.J. Schneider	Onbezoldigd
Gemeente Landgraaf	Lid	Algemeen bestuur	De heer	C.P.G. Wilbach	Onbezoldigd
Gemeente Leudal	Lid	Algemeen bestuur	De heer	P.H.G. Verlinden	Onbezoldigd
Gemeente Maasgouw	Lid	Algemeen bestuur	De heer	M.H.E. Wilms	Onbezoldigd
Gemeente Maastricht	Lid	Algemeen bestuur	De heer	mr. J.J.M. Aarts	Onbezoldigd
Gemeente Meerssen	Lid	Algemeen bestuur	De heer	drs. G.E.H. Houben	Onbezoldigd
Gemeente Nederweert	Lid	Algemeen bestuur	De heer	M.T.J. Coumans	Onbezoldigd
Gemeente Nuth	Lid	Algemeen bestuur	De heer	A.A.B. Pluijmaekers	Onbezoldigd
Gemeente Onderbanken	Lid	Algemeen bestuur	De heer	P.L.C. Salden	Onbezoldigd
Gemeente Onderbanken	Lid (*)	Algemeen bestuur	De heer	R.J.A.M. Swelsen	Onbezoldigd
Gemeente Peel en Maas	Lid	Algemeen bestuur	De heer	P.J.H. Sanders	Onbezoldigd
Gemeente Roerdalen	Lid	Algemeen bestuur	De heer	M.H. Verheijden	Onbezoldigd
Gemeente Roermond	Lid	Algemeen bestuur	De heer	F.C.M. Schreurs	Onbezoldigd
Gemeente Schinnen	Lid	Algemeen bestuur	De heer	P.H.L.E. Janssen	Onbezoldigd
Gemeente Stein	Lid	Algemeen bestuur	De heer	A. Roest	Onbezoldigd
Gemeente Vaals	Lid	Algemeen bestuur	De heer	mr. J.P.M.H. Kompier	Onbezoldigd
Gemeente Valkenburg a/d Ge	Lid	Algemeen bestuur	De heer	drs. R. Meijers	Onbezoldigd
Gemeente Voerendaal	Lid	Algemeen bestuur	De heer	P.J.E. Leunissen	Onbezoldigd
Gemeente Weert	Lid	Algemeen bestuur	De heer	M. van den Heuvel	Onbezoldigd

(*) gestopt als lid van het dagelijks / algemeen bestuur in 2017

BsGW beschikt verder niet over een toezichthoudend orgaan. Er vindt geen externe inhuur plaats van personen die als topfunctionaris kunnen worden aangemerkt.

3.2.2 Toelichting per balanspost

1) Immateriële vaste activa

Specificatie immateriële vaste activa.
(in duizenden euro's)

	<u>31 december 2017</u>	<u>31 december 2016</u>
Kosten voor onderzoek en ontwikkeling	404	327
	<u>404</u>	<u>327</u>
Het verloop van deze posten is als volgt: (in duizenden euro's)		
Boekwaarde 31 december 2016 resp. 2015	327	452
Investerings	268	69
Afschrijvingen	-191	-193
Boekwaarde 31 december 2017 resp. 2016	<u>404</u>	<u>327</u>
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	<u>-2.182</u>	<u>-1.991</u>

2) Immateriële vaste activa in uitvoering

Specificatie immateriële vaste activa in uitvoering.
(in duizenden euro's)

	<u>31 december 2017</u>	<u>31 december 2016</u>
Immateriële vaste activa in uitvoering	713	686
	<u>713</u>	<u>686</u>
Het verloop van deze posten is als volgt: (in duizenden euro's)		
Boekwaarde 31 december 2016 resp. 2015	686	244
Investerings	296	510
Ingebruikname	-268	-69
Boekwaarde 31 december 2017 resp. 2016	<u>713</u>	<u>686</u>

3) Materiële vaste activa

Specificatie materiële vaste activa.
(in duizenden euro's)

	<u>31 december 2017</u>	<u>31 december 2016</u>
Kantoorinventaris	123	107
	<u>123</u>	<u>107</u>
Het verloop van deze posten is als volgt: (in duizenden euro's)		
Boekwaarde 31 december 2016 resp. 2015	107	121
Investeringen	31	0
Afschrijvingen	-14	-14
	<u>123</u>	<u>107</u>
Boekwaarde 31 december 2017 resp. 2016	123	107
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-52	-38

4) Vorderingen

De post vorderingen is als volgt te specificeren:
(in duizenden euro's)

	<u>31 december 2017</u>	<u>31 december 2016</u>
Vorderingen op openbare lichamen	63	83
	<u>63</u>	<u>83</u>

5) Liquide middelen

De post liquide middelen is als volgt te specificeren:
(in duizenden euro's)

	<u>31 december 2017</u>	<u>31 december 2016</u>
Kassa bedrijfsrestaurant	0	1
Nog te verwerken belastingen	1.879	1.899
NWB rekening courant schatkistbankieren	46	193
	<u>1.926</u>	<u>2.092</u>

De nog te verwerken belastingontvangsten, staan niet ter vrije beschikking.

Dit betreffen de belastingontvangsten die kort voor de balansdatum per 31 december zijn ontvangen. Na verwerking in de belastingenadministratie worden de ontvangsten afgedragen aan de deelnemers. De nog af te dragen belastingontvangsten staan voor eenzelfde bedrag vermeld op de creditzijde van de balans. BsGW draagt wekelijks af aan de deelnemers.

Ten aanzien van de overige geldmiddelen bestaan er geen belangrijke beperkingen, ze staan ter vrije beschikking.

De wet schatkistbankieren verplicht alle decentrale overheden om overtollige middelen boven het geldende drempelbedrag in de schatkist aan te houden via een rekening-courant-overeenkomst die iedere decentrale overheid heeft met de Staat der Nederlanden. Voor BsGW geldt het drempelbedrag van € 250 duizend. De overtollige liquide middelen worden dagelijks automatisch afgeroomd naar de schatkist. Per einde kwartaal zijn in 2017 de volgende saldi afgeroomd: (in duizenden euro's)

31 maart 2017	363
30 juni 2017	1.906
30 september 2017	1.280
31 december 2017	46

6) Overlopende activa

De post overlopende activa is als volgt te specificeren:
(in duizenden euro's)

	<u>31 december 2017</u>	<u>31 december 2016</u>
Voorgesloten personeelskosten	5	8
Vooruitbetaalde bedragen	391	514
Vooruitbetaalde implementatiekosten	676	552
Nog te ontvangen bedragen	<u>1.729</u>	<u>73</u>
	<u>2.800</u>	<u>1.146</u>

De vooruitbetaalde bedragen bestaan uit reeds in 2017 ontvangen facturen die betrekking hebben op 2018.

De vooruitbetaalde implementatiekosten betreffen de projectkosten voor de twee majeure projecten: de implementatie van het ondernemingsplan en het vervroegd overnemen van fte van de Libel-gemeenten. Voor de dekking van het ondernemingsplan zijn separate bestuurlijke afspraken gemaakt. De kosten met betrekking tot het vervroegd overnemen van Libel-medewerkers, wordt bij deze partijen in rekening gebracht begin 2018.

Nog te ontvangen bedragen omvat onder meer de eenmalige aanvulling van het eigen vermogen. Eind 2017 heeft het bestuur van BsGW besloten om het tot en met 2016 opgebouwde negatieve eigen vermogen van BsGW aan te vullen met € 1,591 miljoen. Dit bedrag wordt in 2018 gestort door de deelnemers.

7) Eigen vermogen

De algemene reserve kent in 2017 het volgende verloop:
(in duizenden euro's)

	<u>31 december 2017</u>	<u>31 december 2016</u>
Stand per 31 december 2016	-998	-285
Dotatie 2017	1.591	0
Toerekening resultaat boekjaar	<u>-433</u>	<u>-714</u>
Stand per 31 december 2017	<u>160</u>	<u>-998</u>

In de jaren 2014-2016 is het negatieve resultaat nagenoeg geheel te wijten aan de (extra) proceskostenvergoeding met betrekking tot de (WOZ-)bezwaren. Bij de behandeling van de jaarrekening 2014 is door het bestuur van BsGW besloten de hierdoor verlaagde (negatieve) risicoreserve aan te vullen tot het bedrag gelijk aan het benodigd weerstandsvermogen.

Deze aanvulling van de risico-reserve wordt gefaseerd opgebouwd vanaf 2015. In 2017 is hieraan € 956 duizend bijgedragen door de deelnemers.

Eind 2017 heeft het bestuur van BsGW besloten om de structureel gebleken extra proceskosten op te nemen in de reguliere begroting van BsGW en het tot en met 2016 opgebouwde negatieve eigen vermogen van BsGW, aan te vullen tot het benodigde weerstandsvermogen van € 593 duizend, conform de uitgevoerde risico-analyse bij het opstellen van de begroting 2018.

Het negatieve resultaat van 2017 van € 433 duizend is grotendeels te wijten aan de extra proceskostenvergoeding met betrekking tot de (WOZ-)bezwaren. Zonder de extra proceskosten (€ 1,426 miljoen) en bovengenoemde dekking (€ 956 duizend), zou BsGW in 2017 een positief resultaat hebben behaald van € 36 duizend.

8) Voorzieningen

De **voorziening proceskosten** kent in 2017 het volgende verloop:

(in duizenden euro's)

	<u>31 december 2017</u>	<u>31 december 2016</u>
Stand per 31 december 2016	264	430
Dotatie voorziening 2014	0	0
Onttrekking voorziening 2014	0	-137
Vrijval restvoorziening 2014	0	-53
Dotatie voorziening 2015	0	26
Onttrekking voorziening 2015	-26	-240
Dotatie voorziening 2016	0	238
Onttrekking voorziening 2016	-238	0
Dotatie voorziening 2017	440	0
Onttrekking voorziening 2017	0	0
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december 2017	<u>440</u>	<u>264</u>

De voorziening proceskosten 2015 en 2016 is in de loop van 2017 uitgeput.

De totale proceskosten met betrekking tot het belastingjaar 2017 is geraamd op € 1,332 miljoen. Hiervan is reeds uitbetaald in 2017 € 739 duizend en in de eerste maanden van 2018 € 152 duizend. De nog te verwachten proceskosten inzake de nog af te handelen voorraad bezwaren en beroepen komt hiermee op € 440 duizend.

De voorziening **vervroegd pensioen** kent in 2017 het volgende verloop:

(in duizenden euro's)	<u>31 december 2017</u>	<u>31 december 2016</u>
Stand per 31 december 2016	37	37
Dotatie voorziening 2016	0	0
Ottrekking voorziening 2016	-2	0
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december 2017	<u>35</u>	<u>37</u>

In 2015 zijn enkele BsGW medewerkers via stimuleringsmaatregelen vervroegd met pensioen gegaan. Daar waar deze stimuleringsmaatregelen niet eenmalig - via het pensioenfonds - konden worden afgekocht, is een voorziening gevormd voor de uitbetaling van de pensioengelden.

9) Kortlopende schulden

De post kortlopende schulden is als volgt te specificeren:

(in duizenden euro's)	<u>31 december 2017</u>	<u>31 december 2016</u>
Kortlopend krediet NWB	715	178
Crediteuren	704	842
Belastingen en sociale lasten	682	782
Overige schulden	2.613	2.827
	<hr/>	<hr/>
	<u>4.714</u>	<u>4.630</u>

Het implementatietraject Libel, looptijd 2014-2017, is financieel geheel afgerond.

Het bestuursmandaat voor het aantrekken van middelen om in de door dit project (tijdelijke) financieringsbehoefte te voorzien, is vervallen per 31-12-2017.

BsGW heeft eind december een tijdelijke roodstand doordat niet alle bijdragen van de deelnemers voor de maand januari, in december waren ontvangen. Dit was mede ingegeven doordat de bijdragen 2018, na 1e begrotingswijziging, pas op 14-12-2017 definitief zijn vastgesteld. Medio januari was dit tijdelijk tekort weer ingelopen.

De post overige schulden is als volgt te specificeren:

(in duizenden euro's)	<u>31 december 2017</u>	<u>31 december 2016</u>
Nog te betalen bedragen	211	102
Nog af te dragen belastingen aan deelnemers	1.879	1.899
Nog te betalen proceskosten	152	431
Reservering verlofuren	370	395
	<hr/>	<hr/>
	<u>2.613</u>	<u>2.827</u>

In de eerste maanden van 2018 is voor de tegemoetkoming proceskosten 2017 € 152 duizend uitbetaald. Hiervoor is een balanspost opgenomen.

De nog af te dragen belastingen aan deelnemers betreffen de belastingontvangsten die kort voor de balansdatum per 31 december zijn ontvangen.

10) Overlopende passiva

De post overlopende passiva is als volgt te specificeren:

(in duizenden euro's)

	<u>31 december 2017</u>	<u>31 december 2016</u>
Vooruit ontvangen bijdragen deelnemers	678	421
Betalingen onderweg	2	91
	<hr/>	<hr/>
	680	512
	<hr/>	<hr/>

4 Rekening 2017 van lasten en baten naar soort

4.1 Rekening 2017 van lasten en baten naar soort

Bedragen (x € 1.000)	Rekening 2017	Bijgestelde begroting 2017	Oorspronkelijke begroting 2017	Rekening 2016
LASTEN				
Bruto lonen	8.481	8.481	8.925	8.751
Sociale lasten	2.301	2.301	2.099	2.123
Overige personeelskosten	625	625	577	618
Personeel derden	0	0	0	0
Personeelskosten	11.408	11.407	11.602	11.492
Huisvestingskosten	662	661	754	672
Afschrijvingskosten	205	205	261	208
ICT kosten	2.414	2.413	2.069	2.342
Drukwerk	7	7	10	7
Print- en kopieerwerk	139	139	178	155
Portiekosten	475	475	505	521
Telefonie en datacomkosten	40	40	23	47
Incassokosten	1	1	0	2
Kosten brongegevens	293	293	405	307
Overige diensten door derden	470	470	448	314
Overige operationele kosten	1.628	1.628	204	1.293
Overige operationele kosten	3.053	3.054	1.773	2.644
Algemene kosten	404	404	258	472
Onvoorzien kosten	0	0	71	0
Algemene kosten	404	404	330	472
Bank- en girokosten	258	258	246	246
Rentekosten	1	1	32	7
Bank- en rentekosten	258	259	278	253
Taakstellende kostenreductie	0	0	-309	0
Toevoegingen aan voorzieningen	0	0	0	0
TOTAAL LASTEN	18.403	18.404	16.756	18.085
BATEN				
Renteopbrengsten	115	115	13	156
BsGW diensten aan derden	0	0	0	0
Overige opbrengsten	43	42	0	57
Diensten aan derden	43	42	0	57
Bijdragen van derden	3	3	0	0
Opbrengst vervolgingskosten	2.247	2.247	2.137	2.068
TOTAAL BATEN	2.408	2.408	2.149	2.281
NETTO KOSTEN	15.996	15.996	14.607	15.804

Bedragen (x € 1.000)	Rekening 2017	Bijgestelde begroting 2017	Oorspronkelijke begroting 2017	Rekening 2016
BIJDRAGEN DEELNEMERS				
Gemeente Beek	150	150	150	150
Gemeente Beesel	136	136	136	136
Gemeente Bergen	120	120	120	120
Gemeente Brunssum	299	299	299	299
Gemeente Echt-Susteren	304	304	304	304
Gemeente Eijsden-Margraten	293	293	293	293
Gemeente Gennep	171	171	171	171
Gemeente Gulpen-Wittem	137	137	137	137
Gemeente Heerlen	1.052	1.052	1.052	1.048
Gemeente Kerkrade	537	537	537	537
Gemeente Landgraaf	368	368	368	368
Gemeente Leudal	315	315	315	315
Gemeente Maasgouw	232	232	232	232
Gemeente Maastricht	1.271	1.271	1.271	1.271
Gemeente Meerssen	237	237	237	237
Gemeente Nederweert	149	149	149	150
Gemeente Nuth	131	131	131	131
Gemeente Onderbanken	76	76	76	76
Gemeente Peel en Maas	379	379	379	380
Gemeente Roerdalen	198	198	198	199
Gemeente Roermond	580	580	580	578
Gemeente Schinnen	121	121	121	121
Gemeente Simpelveld	105	105	105	105
Gemeente Sittard-Geleen	1.007	1.007	1.007	1.005
Gemeente Stein	252	252	252	253
Gemeente Vaals	118	118	118	118
Gemeente Valkenburg aan de Geul	165	165	165	165
Gemeente Venlo	1.461	1.461	1.461	1.448
Gemeente Voerendaal	118	118	118	118
Gemeente Weert	491	491	491	488
Waterschap Peel en Maasvallei	1.315	1.315	1.315	1.316
Waterschap Roer en Overmaas	2.318	2.318	2.318	2.320
Bijdragen in de netto kosten BsGW	14.607	14.607	14.607	14.588
RESULTAAT	-1.389	-1.389	0	-1.216
Bijdragen in de extra proceskosten	956	956	0	501
EXPLOITATIERESULTAAT	-433	-433	0	-714

4.2 Toelichting

Resultaat: verschil met bijgestelde begroting 2017

Over geheel 2017 is een negatief resultaat behaald van € 433 duizend. Dit negatieve resultaat is voor een groot deel te wijten aan de pas na balansdatum ontstane verplichting voor het uitbetalen van proceskosten met betrekking tot de (WOZ-)bezwaren. Naar de huidige inzichten bedraagt de overschrijding van de geraamde tegemoetkoming proceskosten per saldo € 469 duizend. Zie ook 4.3 belangrijke gebeurtenissen na balansdatum.

Zonder het bovengenoemde zou over geheel 2017 een positief saldo van baten en lasten gerealiseerd zijn van € 36 duizend.

Ook volgens de bijgestelde begroting zou een negatief saldo van baten en lasten gerealiseerd worden van € 433 duizend.

Er is geen gebruik gemaakt van de post onvoorzien.

Het verloop van de post onvoorziene kosten is als volgt:

Oorspronkelijke begroting	71
Niet besteed in 2017	-71
	<hr/>
Stand per 31 december 2017	0

4.3 Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Conform artikel 44 van de BBV worden voorzieningen gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Zowel in de begroting 2017 als in de door het jaar heen uitgevoerde analyses voor de (interne) prognose exploitatie was de verwachting dan ook dat het saldo van baten en lasten voor 2017 nihil zou zijn per einde van het jaar. Uiteindelijk is over geheel 2017 een positief saldo van baten en lasten gerealiseerd van € 36 duizend.

In de bestuursrapportages over 2017 is melding gemaakt van het feit dat het aantal ontvangen WOZ-bezwaren vanaf 2014 fors is gestegen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door zogenaamde WOZ-bureaus, gespecialiseerd in het opstellen van bezwaarschriften. Omdat deze bureaus hun diensten gratis aanbieden via het 'no cure, no pay'-principe, maken steeds meer mensen hier gebruik van. Dit is een landelijke trend.

De (voorlopige) voorziening proceskosten vormt de dekking voor deze meerkosten, zoals besloten in de vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 25-8-2014. Deze aanvulling van de risico-reserve wordt gefaseerd opgebouwd vanaf 2015. Voor 2017 bedraagt de bijdrage in de dekking van de extra proceskosten € 956 duizend.

Ten tijde van het opmaken van de bestuursrapportage 2017 kwartaal 4, is een gedegen inschatting opgesteld voor de nog in 2018 te verwachten extra proceskosten 2017. BsGW heeft voor 2017 ingezet op een nieuwe, projectmatige aanpak van de bezwaarprocedure met een strakke hantering van termijnen. Per 1-10-2017 zijn alle bezwaren afgedaan dan wel in procedure genomen. De beroepstermijn van de afgehandelde, afgewezen bezwaren is inmiddels verstreken, waardoor het aantal beroepen 2017 nu al (grotendeels) bekend is. Hoewel per 31 december 2017 de (financiële) omvang van de proceskosten - uit met name de beroepsfase over kalenderjaar 2017- nog niet met zekerheid is vast te stellen, is er wel een gedegen onderbouwde schatting opgesteld voor de mogelijk hieruit voortvloeiende proceskosten. Deze schatting is opgenomen in de jaarrekeningcijfers.

Net als voor de jaren 2014-2016, zullen de proceskosten 2017 hoger uitvallen dan in de huidige begroting is opgenomen.

Bedragen (x € 1.000)	2016	2017	totaal
uitbetaald in 2017	213	739	953
uitbetaald in 2018	-	152	152
nog uit te betalen in 2018	-	440	440
schatting totale proceskosten	213	1.332	1.545
begroting 2017 BsGW	-	-120	-120
dekking proceskosten 2017	-	-956	-956
extra proceskosten tlv 2017	213	256	469

Voor de jaarrekening 2016 was de totale vergoeding proceskosten met betrekking tot belastingjaar 2016 geraamd op € 1,167 miljoen, waarvan voor € 117 duizend was voorzien in de begroting 2016 en € 501 duizend via de dekking proceskosten. Echter, het gemiddelde uit te keren bedrag aan proceskosten per bezwaar en beroep is hoger uitgekomen, met name door de extra verzoeken tot horen die zijn ingediend. De proceskosten 2016 zijn daarmee € 213 duizend hoger uitgekomen, op € 1,380 miljoen.

Naar de huidige inzichten zullen de proceskosten 2017 uitkomen op € 1,332 miljoen, waarvan voor € 120 duizend was voorzien in de begroting 2017 en € 956 duizend via de dekking proceskosten. Per einde 2017 was reeds € 739 duizend hiervan uitbetaald, in de eerste maanden van 2018 nog eens € 152 duizend. De proceskosten met betrekking op de in 2018 nog af te handelen voorraad bezwaren en beroepen komt daarmee op € 440 duizend.

Gezien de materialiteit van het bedrag, dient BsGW de proceskosten voortvloeiend uit de belastingheffing 2017 of eerder, ten laste van de exploitatie 2017 te brengen. Voor de proceskosten na balansdatum, wordt dan ook in 2017 een balanspost opgenomen voor € 152 duizend en een voorziening van € 440 duizend.

5 Overige gegevens

5.1 Resultaatbestemming

De bestemming van het negatief resultaat van € 433 duizend over 2017 wordt 28 juni 2018 vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

5.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Algemeen Bestuur van BsGW Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van de gemeenschappelijke regeling BsGW Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen te Roermond gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva van BsGW Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het controleprotocol.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2017;
- het overzicht van baten en lasten over 2017 en;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling BsGW Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen op 14 december 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van BsGW Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 184.038 waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2017.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 9.202 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het controleprotocol.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Gemeentewet verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur van BsGW Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen op 14 december 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Maastricht, 28 juni 2018

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. N.A.J. Silverentand RA

